

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»
Нерубайський академічний ліцей №1 Нерубайської
сільської ради Одеського району Одеської області
Одеський приватний заклад освіти «Тіква–Ор Самеах»

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»**

Одеса – 2025

УДК 371

ББК 74

Рекомендовано до друку Вченою Радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К.Д. Ушинського»

Протокол № 11 від 27 лютого 2025 року

Модернізація освітнього процесу в сучасних закладах освіти:
збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Одеса, Україна, 20-21 лютого 2025 року). Редколегія: І.А.Княжева,
Т.І.Койчева, Т.Ю. Осипова, О. А. Галіцан, І. О. Бартенєва,
О.П.Ноздрова, І.С.Артемєєва, П.П.Кинєва. Одеса: Університет
Ушинського, 2025. 225 с.

Рецензенти:

Доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри
педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д.Ушинського» Ірина Анатоліївна
Княжева

Кандидат педагогічних наук, доцентка кафедри мовної
підготовки Одеського державного університету внутрішніх справ
Євгенія Василівна Тягнирядно

Відповідальні редактори: кандидати педагогічних наук,
доценти, доценти кафедри педагогіки Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К.Д.Ушинського» Оксана Павлівна Ноздрова, Ірина Олександрівна
Бартенєва

Усі матеріали збірника подаються у редакції авторів.
Відповідальність за достовірність фактів несуть автори.

© Кафедра педагогіки Університету Ушинського, 2025

© Нерубайський академічний ліцей №1 Нерубайської сільської
ради Одеського району Одеської області, 2025

© Одеський приватний заклад освіти «Тіква—Op Sameax», 2025

10. Т.В. Прокопенко Реалізація Стратегії збереження здоров'я підлітків в рамках проєкту «Психічне здоров'я - запорука гармонійного розвитку» в Нерубайському академічному ліцеї №1	74
11. Г.В.Рудоманенко Реалізація освітнього проєкту «Наші діти - майбутнє нашої держави» у початковій школі.....	84
12. Я.О. Ніколаєва Інноваційна діяльність педагога на уроках іноземної мови в умовах інклюзивного освітнього середовища.....	93

СЕКЦІЯ: РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ

13. І.А. Княжева, Ю.Є.Крижановська Діяльнісний підхід до формування у дітей дошкільного віку ціннісного ставлення до явищ суспільного життя.....	101
14.І.С.Артеметьєва Професійна готовність майбутніх педагогів до здійснення суб'єкт-суб'єктної взаємодії: сутність феномену.....	107
15. О.П. Ноздрова, К.В.Ноздрова Правова пропаганда як основна сучасна форма правового виховання в умовах інформаційного розвитку українського суспільства.....	113
16. О.П.Ноздрова, Б.Ю.Шевченко Креативність як драйвер особистісної і професійної успішності майбутнього педагога.....	122
17. О.П.Ноздрова, О.В.Олещук Інновації у сучасній освіті – використання кейс-методів на уроках англійської мови.....	127
18. О.П. Ноздрова, В.В. Александрова Використання інтерактивних методів навчання на уроках англійської мови.....	133
19 О.П.Ноздрова, В.П.Бойко Застосування ігрових технологій навчання для розвитку зв'язного мовлення учнів початкової школи з мовленнєвим порушенням.....	138
20. Г.С. Прокопенко Інноваційні технології на уроках англійської мови як засіб оптимізації навчального	

4.Лисенко М.В. Інноваційна парадигма вищої освіти України за умов переходу до інформаційного суспільства. Київ, 2013. С.11.

5.Швай Р.І. Психологія та педагогіка творчості: навч. посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 200 с.

Ноздрова Оксана Павлівна,
кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського»

О.В. Олещук,
здобувачка вищої освіти факультету іноземних мов
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського»

ІННОВАЦІЇ У СУЧАСНІЙ ОСВІТІ – ВИКОРИСТАННЯ КЕЙС-МЕТОДІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Вступ. У наш час інноваційні технології є важливим інструментом у вивченні шкільних предметів, зокрема іноземних мов. Опанувати будь-яку іноземну мову досить не легко, тому вчитель повинен зробити усе можливе для досягнення цієї мети. У дослідженні ми наголошуємо, що інноваційні технології допомагають вчителю зацікавити учнів до навчання, а саме, використання кейс-методу на уроках англійської мови.

Провідні вітчизняні науковці (Г.Каніщенко, Ю.Сурміна, В.Чуба, П.Шеремет, Л.Штефан) зазначають, що кейс-технологія сприяє кращому розумінню теорії, вчить розв'язувати проблеми й практично їх аналізувати. Але в національному освітньому просторі, на думку Ю.Сурміна, метод кейс-стаді ще не розкрив

свої потенційні можливості. Як зазначав науковець, він визначатиме цілу епоху швидкого оновлення системи української освіти. Науковці зазначають, що за своїм змістом «кейс» має бути вміло розказаною історією; стосуватися важливої практичної проблеми; має описувати ситуацію із прийняттям критичного рішення; надавати можливість для узагальнення висновків; мати центрального героя; бути оптимальним за розміром; містити оптимальний обсяг інформації [1].

Виклад основного матеріалу. Авторами кейс-стаді вважають англійських науковців М.Шевера, Ф.Едейема, К.Єйтс. Уперше кейс-метод було використано в Гарвардській бізнес-школі для викладання управлінських дисциплін у 1910 р. Набувши особливої популярності у 70-80 рр., він удосконалювався, стаючи невід'ємною складовою частиною американської та західноєвропейської бізнес-освіти [3].

Метод виявився ефективним передусім для формування таких професійних якостей як: комунікабельність, лідерство, вміння аналізувати за короткі терміни великий обсяг неупорядкованої інформації, а також приймати рішення.

Мета «кейсів» - детальний аналіз, а не оцінювання. Кейс-підхід має сприяти вдосконаленню здатності ізолювати проблеми та приймати ефективні рішення. Такий метод вчить учнів аналізувати та розробляти програми дій, що, у свою чергу, мотивує їх до правильної поведінки в разі, коли настане час діяти в реальній ситуації [1].

Ознайомлення учнів з матеріалами кейса на уроках англійської мови й попередній їх аналіз найчастіше реалізуються як самостійна робота. Центральне місце в структурі кейс-метода займає дискусія. Непідготовленість учнів до дискусії може зробити її формальною. Вчитель повинен прогнозувати розвиток дискусії і коригувати її хід, ставлячи ті питання та акцентуючи на тих моментах, на розгляд яких він хотів би спрямувати обговорення. При цьому потрібно бути

готовим до того, що вихованці можуть висловлювати точки зору, які не передбачені зазделегідь.

Розглянемо приклад одного з кейсів, з яким успішно працювали учні на уроках англійської мови: «You are the management staff of a large resort hotel. Lately, you have had a lot of problems. You must discuss these problems with the other managers and then come up with the solutions. The hotel is on an island surrounded by beautiful beaches, coral reefs, and mountains. It seems like the perfect place to have a hotel but... Guests are bored: Guests have complained that there is nothing to do. There are no activities at night. In the day, there are few sports and nothing to see. Complaints about the food: The guests have complained that the food tastes terrible. They also complained that the food is the same every night. Some 24 vegetarians were very angry be-cause every dinner has meat. There are few guests: Very few people know about the hotel. And the guests who do come say it is too expensive. Complaints about the staff: Many guests say that the staff are rude and unhelpful. The staff members argue with each other. The hotel is difficult to get to: There are no buses coming from the airport to the hotel. The taxi from the airport to the hotel is very expensive».

У цьому кейсі сформульовано було кілька проблем. Залежно від рівня підготовки кожної групи, вчитель визначав мінімальну кількість проблем для обговорення. Потім учням пропонувалося вибрати ті проблеми, які видавалися їм найцікавішими.

У малих групах обговорювалися різні погляди і формувався єдиний підхід до проблеми. У результаті група спільними зусиллями обирала оптимальний варіант вирішення проблеми.

Групі пропонувалася інформація, що базувалася на реальній ситуації. Недостатньо було просто роздати школярам матеріал у друкованому вигляді, необхідно було обговорити цю інформацію разом з ними та переконатися, що учні чітко зрозуміли завдання.

На цьому етапі школярі повинні були сформулювати та обговорити проблеми, визначені в кейсі. Навчальна група поділялася на міні-групи по 4-6 осіб. Кожній із міні-груп давалися чітко визначені завдання. Учні в міні-групах обговорювали ситуацію та пропонували можливі варіанти вирішення на основі наявних фактів.

Кожна з міні-груп готувала презентацію, що представляла варіанти вирішення проблеми, потім відбувалося обговорення варіантів рішення, запропонованих різними групами, та вибір найбільш прийнятних із них.

Метод кейсів сприяв розвитку вміння аналізувати ситуацію, оцінювати альтернативу, вибирати оптимальний варіант та планувати його здійснення.

Важливим аспектом кейс-методу в частині представлення рішень за результатами аналізу кейсу виступала презентація. Вміння презентувати себе є одним з важливих вмінь, від яких залежить імідж сучасної особистості. Таким чином, для застосування кейс-методу необхідний як певний рівень підготовленості вчителя, так і вміння учнів навчатися в такому режимі [1].

Кейс-стаді має певні переваги щодо позиції формування особистісних якостей. До їх переліку належать: розвиток вольових якостей, зокрема: цілеспрямованості, формування потреби в досягненні мети, впевненості в собі, розвиток працьовитості, розвиток креативності, формування готовності взяти на себе відповідальність за результати власного аналізу ситуації і за роботу всієї групи, формування навичок роботи в групі, формування соціально активної особистості, здатної до самовдосконалення та самореалізації.

Технічно алгоритм реалізації кейс-методу на уроках англійської мови виглядає таким чином: 1) підготовка кейсу; 2) ознайомлення зі змістом кейсу учнів; 3) проблематизація (виявлення в ході групової дискусії протиріч в кейсі); 4) формулювання проблеми та відбір найбільш вдалих формулювань («мозкова атака» з подальшою дискусією); 5)

висування гіпотетичних відповідей на проблемне навчання; 6) перевірка гіпотез на підставі інформації сюжету та інших джерел, що є доступними (групова робота); 7) презентація рішення; 8) рефлексія та оцінка рішення кейсу [3].

Алгоритм також залежить від особливостей кейсу. Кейс як словесний індивідуальний опис ситуації спілкування: індивідуальне вивчення кейсу в процесі читання; обговорення у групах або інформаційно-комунікаційний обмін; викладення спектру виявлення точок зору на ситуацію; узгодження точок зору та систематизація знань про шляхи рішення ситуації; оцінка отриманої інформації і рівня знань учнів [1].

Кейс як комплекс завдань, що потребують практичних дій, наприклад, учні брали участь в **акції «Забуті імена»** на уроках англійської мови.

Для цього потрібно було підготувати інформацію про людей, чийми іменами названі вулиці в мікрорайоні (ОТГ) після перейменування та викласти на відповідному сайті.

Для цього потрібно було: проаналізувати завдання, спланувати його виконання у групах, зробити зразки та оцінити їх як у малих групах, так і серед усіх учнів; продумати форму демонстрації виконання завдання в цілому; запровадити рефлексію за результатами кейсу та дати педагогічну оцінку, наголошуючи на компетенціях, що отримали учні під час роботи в рамках кейсу.

У дослідженні хочемо зазначити, що кейс повинен задовольняти таким вимогам:

- відповідати чітко поставленій меті ;
- мати рівень труднощів відповідно до можливостей вихованців;
- бути актуальним саме сьогодні;
- бути орієнтованим на колективне вироблення рішень;
- мати декілька рішень (обов'язкова вимога) для виникнення дискусії. [1].

Якщо коротко описати технологічну модель діяльності в режимі кейс-методу, то вона може мати такий вигляд:

1. Педагог підбирає та формулює навчальне завдання – опис практичної ситуації; готує кейс з урахуванням обсягу матеріалів та їх змістовності.

2. Діти вивчають кейс. Використовують запропоновані матеріали й інші найрізноманітніші джерела інформації, аналізують матеріал. Якщо така діяльність дуже витратна в часі, рекомендується давати учням цей матеріал додому з метою попереднього ознайомлення.

3. Після цього на занятті йде детальне групове обговорення змісту кейсу й відбувається вироблення декількох рішень. Окремі учасники або підгрупи презентують свої рішення. При цьому педагог виступає в ролі ведучого, що генерує питання, фіксує відповіді, підтримує дискусію в групі чи підгрупах, що допомагає правильно оцінити рішення яке презентуються.

4. Вчитель спільно з учнями підводять підсумки, обирають найбільш оптимальне рішення (можливо декілька).

Висновки. Аналіз теоретичних підходів до інноваційної освітньої діяльності в закладах освіти показав, що активне застосування кейс-методу потребує подальших теоретичних розвідок як у частині дидактичних засад щодо освітньої діяльності учнів, так і методик щодо його опанування.

Література

1. Побірченко Н., Коберник Г. Інтерактивне навчання в системі нових освітніх технологій. *Початкова школа*. 2014. № 17. С. 8-10.

2. Петровська О. О. Проектна діяльність як інноваційна технологія в освіті: теорія і практика. Київ: Літера ЛТД, 2019. 345 с.

3. Сиротенко Г. О. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання. Харків : Видав. гр. «Основа», 2003. 80 с.

Наукове видання

**МОДЕРНІЗАЦІЯ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В СУЧАСНИХ
ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції

м. Одеса, 20-21 лютого 2025 року

Редколегія: І.А.Княжева, Т.І.Койчева, Т.Ю. Осипова,
О. А. Галіцан, І.О. Бартенєва, О.П.Ноздрова, І.С.Артемьєва,
П.П.Кинєва.

Віддруковано з оригінал-макету
Підп. до друку 03.03.2025. Формат 60 \90\16
Папір офсетний. Друк різнографічний. Обсяг вид. арк. 1,5
Тираж 100 прим. Зак. №194
Віддруковано в копіривальному центрі «Магістр»
м.Одеса, вул.Мечнікова,36, тел. +38(063)890-82-36
Свідоцтво про реєстрацію №2670316784 від 30.12.2022 р.